

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

תנאים כללים למתן אישור לרשיון עסק

הגדרות

- 1.1 **אזור הרמה** : התקן כלשהו המשמש או הנועד לשמש במישרין או בעקיפין לחיבור עומס להתקן הרמה ואינו מחובר דרך קבע לעומס, לרבות מענב, שרשרת, מענב חבל, טבעת, וו, מענב אונקל, סגיר, סביבול, מנעול סבב, עין הרמה, משולשת, חוליה, מלקחות לוח, מלקחות קורה, מלקחות מספריים, כלי קיבול להרמת חומרים או ציוד, דלי מלקחים, בורג עין, קורת הרמה, מסגרת הרמה וכל התקן דומה המהווה חלק של התקן הרמה או אמצעי תליה ולרבות תמיכה של התקן הרמה שבו משטח עבודה או במה ;
- 1.2 **בודק מוסמך** : אדם שמפקח עבודה ראשי הסמיכו בכתב לעשות בדיקות וניסויים כמפורט ב"פקודת הבטיחות בעבודה";
- 1.3 **בודק מעבדתי מוסמך** : אדם במעבדה מוסמכת שהסמיכו שר התמי"ת לערוך בדיקות סביבתיות תעסוקתיות של ריכוזי הגורמים המזיקים באוויר במקום שבו עובדים בגורם המזיק ;
- 1.4 **בעל – לרבות בעל עסק** : אדם המקבל באותה שעה דמי שכירות או רווחים מן החצרים, בין בזכות עצמו ובין לשלוח או כנאמן של אחר או שהיה מקבל אילו החצרים היו מושכרים ;
- 1.5 **גורם מזיק** : גורם כימי, פיזיקלי או ביולוגי, העלול לגרום באופן ישיר או עקיף לנזק בריאותי חריף או מתמשך לעובד, לרבות אחד מן הנקובים בתקנות בטיחות בעבודה, גהות תעסוקתית ובריאות העובדים ובתקנות ארגון הפיקוח על העבודה - ניטור סביבתי וניטור ביולוגי בגורמים מזיקים ;
- 1.6 **גפ"מ** : גז פחמימני מעובה (גז בישול) ;
- 1.7 **דוד קיטור** : מיכל סגור שבו מיוצר קיטור תחת לחץ גדול מלחץ אטמוספרי למטרה כלשהי, לרבות חוסך המשמש לחימום מים המסופקים למיכל המשמש לחימום קיטור ;
- 1.8 **חשיפה משוקללת מירבית מותרת** :
Threshold Limit Value -Time Weighted average (TLV-TWA) – הרמה המשוקללת המירבית של גורמים כימיים ופיזיקליים באיזור עבודתו של העובד אשר מותרת חשיפה במשך יום עבודה של 8 שעות מתוך יממה ;
- 1.9 **"מחזיק במקום העבודה"** - כל אחד מאלה :
 - 1.9.1 המעביד ;
 - 1.9.2 במפעל-הבעל או התופש כמפורט בסעיפים 219 עד 221 לפקודת הבטיחות בעבודה (נוסח חדש), התש"ל - 1970 ;
 - 1.9.3 בעל מקום העבודה ;
 - 1.9.4 המנהל בפועל את מקום העבודה ;
 - 1.9.5 אדם שבהשגחתו או בפיקוחו פועל מקום העבודה ;
 - 1.9.6 המנהל בפועל של תאגיד, אם המפעל מצוי בבעלות תאגיד.
- 1.10 **מחלת משלח יד** : מחלה הנזכרת בתוספת שבתקנות מחלות מקצוע (חובת הודעה - רשימה נוספת) או מחלה אחרת כלשהי שעליה הוטלו הוראות סעיף 5 לתקנות הני"ל ;

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

- 1.11 **מיכל קיטור** : מיכל, למעט צינור לקיטור או נחשון לקיטור הבנוי עם מוצא קבע לאטמוספירה או חלל שבו הלחץ אינו עולה על הלחץ האטמוספרי, והוא מיכל שדרכו עובר קיטור בלחץ אטמוספרי, או בלחץ הקרוב לזה, לשם חימום, הרתחה, ייבוש, אידוי או מטרה דומה ;
- 1.12 **מיתקן לחץ** : דוד קיטור, קולט קיטור או קולט אוויר ;
- 1.13 **מכונה** : לרבות התקן מכני ורצועת הנעה ;
- 1.14 **מכונת הרמה** : התקן הרמה, לרבות עגורן, קילון, תלת-רגל, התקן משיכה, מחפר עגורן, מחדיר כלונסאות, כננת, מלגזה, גלגלת, גלגלת שרשרת, גלגלת כבלים, גלגילון, מסוע עילי, מסילת כבל, חבל עילי וכל מכונה אחרת היכולה באמצעות אבזר הרמה להרים עומס, להורידו או להחזיקו תלוי ;
- 1.15 **מעבדה מוסמכת** : מעבדה למהות תעסוקתית של משרד התמ"ת וכל מעבדה אחרת שהסמיכה מפקח העבודה הראשי, לבצע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות במקומות עבודה, של ריכוזי החומר באוויר ;
- 1.16 **מעלית** : מיתקן המשמש לתנועת בני אדם או טובין בין רבדים קבועים, אשר לו תא או דוכן הנע במסלול מאונך או כמעט מאונך ותנועתו מוגבלת על ידי מכון ;
- 1.17 **מפעל** : מפעל הוא חצרים שבהם או בגידרתם או מסביב להם עובדים בני-אדם בעבודת כפיים, בתהליך המשמש לעשיית מצרך או חלק של מצרך, שינוי, תיקונו, עיטורו, גימורו, ניקוי, רחיצתו, פירוקו, הריסתו או הכשרתו למכירה, או הכרוך באלה, ונתקיימו בחצרים שתי אלה :
- פעולת המפעל היא דרך משלח-יד או לשם השתכרות ;
 - אם מועסקים שם עובדים שכירים - יש למחזיק במקום עבודה זכות גישה או זכות שליטה ;
- 1.18 **מפקח עבודה** : מי שנתמנה לפי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, תשי"ד-1954, להיות מפקח עבודה, סגן מפקח עבודה ראשי או מפקח עבודה ראשי, לפי העניין, ו"מפקח אזורי", לעניין מפעל פלוני- מי שנתמנה לפי החוק האמור להיות מפקח עבודה אזורי באזור שבו נמצא המפעל ;
- 1.19 **מקום מוקף** : חדר, תא, מיכל, בור, מעבר לאדים, צינור או חלל מוקף כיוצא באלה ;
- 1.20 **מקרה מסוכן** : מקרה כלשהו ממן המקרים הנמנים בתקנות התאונות ומחלות משלח יד (הודעה על מקרים מסוכנים במקומות עבודה) ;
- 1.21 **ניטור ביולוגי** : בדיקות טוקסיקולוגיות ביולוגיות אצל עובדים החשופים או עומדים להיות חשופים לגורמים כימיים ופיזיקליים, בידי מעבדה לבדיקות טוקסיקולוגיות ;
- 1.22 **ניטור סביבתי (בדיקה סביבתית- תעסוקתית)** : בדיקה של גורמים מזיקים בידי בודק מעבדתי מוסמך לשם קביעת רמת החשיפה המשוקללת, רמת החשיפה לזמן קצר ותקרת החשיפה במקום העבודה ;
- 1.23 **נפט** : כל נוזל או גז פחממני מתלקח, לרבות גפי"מ (גז פחמימני מעובה), גז טבעי וכל חומר מתלקח אחר ששר התמ"ת הכריז עליו כנפט לעניין תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), למעט משחות סיכה, שמני סיכה ואספלט ;
- 1.24 **עבודה בגובה** : כל עבודה, לרבות גישה למקום עבודה, שבשלה עלול עובד ליפול לעומק העולה על 2 מטרים, ולרבות עבודה כאמור :
- (1) המתבצעת מעל משטח עבודה ללא גידור או מעקה תקני ;
- (2) המצריכה הטיית גוף האדם ביותר מ- 45 מעלות מעבר לגדר או למעקה של משטח העבודה או מדרכת המעבר, לפי העניין ;
- (3) המתבצעת מתוך בימה מתרוממת ניידת, סל להרמת אדם או פיגום ממוכן .

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

- 1.25. עבודה בגורם: ייצור, שימוש, עיבוד, טיפול, טלטול או עבודות תחזוקה;
- 1.26. עובד: לרבות עובד עצמאי;
- 1.27. עובד בגורם מזיק: כל עובד החשוף לאחד או יותר מן הגורמים המזיקים בריכוז העולה על רמת הפעולה הסביבתית התעסוקתית, או עובד במגע או בחשיפה או תוך אפשרות של מגע או חשיפה לגורם בעבודה או בתהליך עבודה מן הנקובים בתוספת לתקנות גהות תעסוקתית והוא עובד עבודה חלקית או מלאה, ביום עבודה של 8 שעות מתוך יממה, מספר שעות לשנה כמפורט בתקנות גהות תעסוקתית;
- 1.28. רופא מורשה: רופא מומחה לרפואה תעסוקתית וכן רופא של שירות רפואי מוסמך ששר התמי"ת, בהסכמת שר הבריאות, הרשו לעניין תקנות גהות תעסוקתית;
- 1.29. רמת פעולה סביבתית-תעסוקתית: רמה של מחצית החשיפה המשוקללת המותרת לגבי גורמים מזיקים כימיים ורבע החשיפה המשוקללת המירבית המותרת לגבי טלק, אסבסט, צורן דו-חמצני גבישי, סיבים מינרליים ומתכות קשות, שממנה ומעלה קיימת חובה לפקח על בריאות עובדים באמצעות ניטור סביבתי וניטור ביולוגי;
- 1.30. שירות רפואי מוסמך: לשכת בריאות מחוזית או נפתית של משרד הבריאות, או קופת חולים כהגדרתה בחוק בריאות ממלכתית, או מוסד רפואי ששר התמי"ת, בהסכמת שר הבריאות הסכימו לעניין תקנות גהות תעסוקתית;
- 1.31. תאונת עבודה: תאונה כלשהי שמקורה בעבודתו של עובד כלשהו, ובמשך אותה עבודה;

2. תנאים לרישיון

- 2.1. המחזיק במקום עבודה יקיים כהלכה כל הוראות החקיקה הרלוונטית לסוג העיסוק, כלומר לפי מספר מועסקים, תהליכי עבודה, גורמים מזיקים, ציוד ומכונות, תנאי רווחה וכד', כמפורט מטה:
- 2.1.1. פקודת הבטיחות בעבודה, התשי"ל-1970 ותקנותיה;
- 2.1.2. חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954 ותקנותיו;
- 2.1.3. חוק עבודת הנוער התשי"ג-1953 ותקנותיו;
- 2.1.4. חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 ותקנותיו;
- 2.1.5. פקודת תאונות ומחלות משלוח יד (הודעה)-1945 ותקנותיה;
- 2.1.6. תקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), תשל"ז-1976;
- ובראש ובראשונה התנאים המפורטים מטה:
- 2.2. פרק א': בריאות
- 2.2.1. קיום אוורור מספיק בכל מקום עבודה, סילוק אבק ואדים הנפלטים במהלך העבודה;
- 2.2.2. קיום תאורה מספיקה ונאותה, טבעית או מלאכותית בכל חלק במפעל;
- 2.2.3. קיום מידת חום סבירה בכל עמדת עבודה;
- 2.2.4. ביצוע בדיקות סביבתיות תעסוקתיות לגורמים מזיקים, בהתאם לדרישות תקנות ניטור סביבתי וגהות תעסוקתית;
- 2.2.5. הקפדה על ביצוע בדיקות רפואיות לעובדים החשופים לגורמים מזיקים;
- 2.2.6. קיום גיליונות בטיחות (SDS) לחומרים המסוכנים הנמצאים בעסק וקיום תוויות וסימון;

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

2.2.7. קיום סימון ושילוט של תהליכים מסוכנים, חומרים מסוכנים וכד'.

2.3. פרק ב': בטיחות

- 2.3.1. קיום התקני בטיחות במכונות ובכלי עבודה;
- 2.3.2. מכירה והשכרה של מכונות או פריטים רק בצירוף הוראות הפעלה, אחזקה ובטיחות בשפה העברית; למכונה או פריט מיובאים יש לוודא קיום ההוראות גם בשפה האנגלית;
- 2.3.3. קיום מקום עבודה בטוח לעובדים, קיום אמצעי גישה בטוחים לכול מקום שאדם צריך להימצא בו;
- 2.3.4. ביצוע בדיקות תקופתיות למעליות, מכונות הרמה, דרגנועים, אביזרי הרמה ומתקני לחץ, הקפדה על תחזוקתם של הכלים באופן שוטף, שמירת תסקירי הבדיקה במקום העבודה;
- 2.3.5. ביצוע עבודה במקום מוקף, בהתאם לדרישות החקיקה;
- 2.3.6. ביצוע עבודה בגובה בהתאם לדרישות החקיקה;
- 2.3.7. שמירה על מעברים חופשיים בחדרי העבודה, קיום ממלטים מדליקה ושילוטם;
- 2.3.8. קיום מערכת חשמל תקינה;
- 2.3.9. אספקת ציוד מגן אישי מתאים ובכמות מספקת ועפ"י התקנים המקובלים, ווידוא כי העובדים משתמשים בו בהתאם לתהליך העבודה;
- 2.3.10. קביעת כללים ברורים וכתובים לשינוע במפעל;

2.4. פרק ג': רוחה לעובדים

- 2.4.1. קיום נקודות נאותות ונוחות לאספקת מים ראויים לשתייה ובכמות מספקת;
- 2.4.2. קיום סידורי רחצה לעובדים, לרבות אספקת סבון ומגבות נקיות או אמצעים אחרים לניגוב;
- 2.4.3. קיום מלתחות נפרדות לבגדי עבודה ובגדים אישיים;
- 2.4.4. קיום חדרי נוחיות תקינים ומספיקים לעובדים וכן נפרדות לגברים ולנשים;
- 2.4.5. קיום מקומות ישיבה מתאימים כדי לאפשר לעובדים כשיש להם הזדמנות סבירה לשבת מבלי שתופרע העבודה;
- 2.4.6. קיום ארגזים עזרה ראשונה עם תכולה הנדרשת בחקיקה;
- 2.4.7. קיום מקום מסודר לאכילה ומנוחה לשימוש העובדים;

2.5. פרק ד': ארגון מערך הבטיחות

- 2.5.1. מינוי ממונה על הבטיחות ווידוא ביצוע תפקידיו;
- 2.5.2. שליחת הודעה לאגף הפיקוח על העבודה על תחילת פעולת בניה שאמורה להימשך יותר מ- 6 שבועות ומינוי מנהל עבודה מוסמך לכל פעולת בניה;
- 2.5.3. קיום ועדת הבטיחות והכשרת נאמני הבטיחות;
- 2.5.4. הכשרה ומינוי בעלי תפקידים בתחום הבטיחות, כנדרש בחקיקה;

מדינת ישראל
משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
מינהל הבטיחות והבריאות התעסוקתית

- 2.5.5. הדרכת העובדים בדבר הסיכונים הקיימים במקום העבודה, מסירת תמציות מידע בכתב וניהול פנקס הדרכה ;
- 2.5.6. הכנת נהלים והוראות עבודה ובטיחות בעסק ועדכונים ;
- 2.5.7. שליחת דיווח לאגף הפיקוח על העבודה על כל תאונת עבודה כאשר הנפגע נעדר יותר מ- 3 ימים, על כל מחלת משלח יד (מקצוע) או מקרה מסוכן ;
- 2.5.8. קיום מקומות אחסון בטוחים ומסומנים עבור חומרים/כלים/גלילי גז/חומרי גלם/תוצרת, וכד' ;
- 2.5.9. קיום היתר מטעם אגף הפיקוח על העבודה לאחזקת נפט ;